DQQ-001-019205 Seat No. ________

M. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

May / June – 2015

ECT-02 : Gujarati

(Loksahity : Swarup Charcha)

Faculty Code : 001
Subject Code : 019205

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : (1) પ્રશ્નપત્રમાં દર્શાવેલ સૂચના અનુસાર ઉત્તર આપો.
(2) પ્રત્યેક પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં આપવાના છે.

1 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો વિગતવાર જવાબ આપો. **14**

(1) લોકસાહિત્યની સંજ્ઞા સ્પષ્ટ કરી, તેમની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો ?

(2) લોકગીતના પ્રકારો વિગતવાર સમજાવો ?

(3) ગુજરાતી લોકકથાનાક્ષેત્રે સંશોધનો-સંપાદનો અને તેની સમસ્યાઓની વિગતે ચર્ચા કરો?

2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો. **10**

(1) લોકકથાની વિશેષતાઓ સવિસ્તર ચર્ચો ?

(2) લોકસાહિત્યનાં વિભિન્ન સ્વરૂપોની છણાવટ કરો ?

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો. **10**

(1) ગુજરાતીમાં લોકગીતક્ષેત્રે થયેલા સંશોધન-સંપાદની કામગીરીને મૂલવો?

(2) લોકગીતની વિશેષતાઓ સોદાહરણ સમજાવો ?

3 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ **બે** વિશે નોંધ લખો. 10

(1) ટુચકા

(2) દંતકથા

(3) લોકકથામાં લોકસંસ્કૃતિનું દર્શન

(4) બહારવટિયા વિષયકકથાઓ

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ **બે** વિશે નોંધ લખો. 10

(1) લોકગીતમાં સામાજિક પરિવેશ

(2) મરસિયાં (વિલાપગીતો)

(3) લોકભજનો

(4) લોકગીતનાં સંશોધનની સમસ્યાઓ

4 નીચેના પ્રશ્નોના **એક-બે** વાક્યમાં જવાબ આપો. 6

(1) અંગ્રેજી શબ્દ Motif ના બદલામાં ગુજરાતીમાં કયો શબ્દ વપરાય છે ?

(2) લોકગીતના શાસ્ત્રીય અભ્યાસ માટે કઈ કઈ વસ્તુનો ઉપયોગ લાભકારક છે?

(3) લોકગીત અને લોકકથાના સંશોધકો કોની પાસેથી સામગ્રી મેળવે છે?

(4) લોકકથાને રસપ્રદ બનાવનાર તત્ત્વ કયું છે ?

(5) 'ધ ઓસન ઓફ સ્ટોરી' કોનું પુસ્તક છે?

(6) દુહામાં કેટલી પંકિત હોય છે?

5 નીચેના પ્રશ્નોમા આપેલા ચાર વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો. 10

(કોઈપણ **દસ**)

(1) લોક સાહિત્યના ગદ્ય સ્વરૂપોમાં સૌથી લઘુસ્વરૂપ કયું છે ?

(અ) કહેવત (બ) ખાયણાં

(ક) હાલરડાં (ડ) ભડલી વાક્ય

(2) નીચેનામાંથી કયું વિધિગીત નથી ?

(અ) હાલરડાં (બ) ગોરમાનાં ગીત

(ક) રાંદલનાં ગીત (ડ) લગ્નગીત

(3) લોકગીત માટે સૌપ્રથમ કયો શબ્દ યોજવામાં આવતો હતો.

(અ) કંઠ્યગીત (બ) આદિગીત

(ક) તળપદગીત (ડ) દેશીગીત

(4) ગુજરાતીમાં કયાં વિદ્વાન 'લોકવાર્તા' શબ્દનો પ્રથમ પ્રયોગ કરે છે ?

(અ) ફરામજી બમનજી માસ્ટર (બ) બહેરામજી દોરડી

(ક) રણજીતરામ મહેતા (ડ) ફુરશેદ રૂસ્તમજી ઈરાની

(5) કથનપ્રધાનતા કોની લાક્ષણિકતા ગણાય છે ?

(અ) કથાગીત (બ) લોકગીત

(ક) લોકકથા (ડ) લોકનાટ્ય ભવાઈ

(6) નીચેનામાંથી કઈ લોકકથા સંતકથા નથી.

(અ) શેણી-વિજાણંદ (બ) જેસલ-તોરલ

(ક) મેકરણદાદા (ડ) લાખો-લોયણ

(7) લોકગીત, લોકકથાના અભ્યાસી માટે નીચેનામાંથી કયો ગુણ બંધ બેસે છે ?

(અ) ફિલ્ડવર્ક (બ) ટેબલ વર્ક

(ક) લાઈબ્રેરી વર્ક (ડ) અ,બ, ક એકેય નહીં

(8) 'વિલાપગીતો'ના કેન્દ્રમાં કયો ભાવ પ્રધાનપણે નિરૂપીત થયો હોય છે ?

(અ) ભક્તિ (બ) હાસ્ય

(ક) વીર (ડ) કરૂણ

(9) પેન્ઝર નામનો લોકસાહિત્યવિદ્ વિશ્વમાં લોકવાર્તાની ઉત્પત્તિ કયા દેશમાં થયેલી માને છે?

(અ) ઈજિપ્તમાં (બ) ભારતમાં

(ક) બ્રિટનમાં (ડ) ગ્રીસમાં

(10) નીચેનામાંથી લોકસાહિત્યનું કયું પદ્યસ્વરૂપ છે ?

(અ) કહેવત (બ) ટુચકા

(ક) લગ્નગીત (ડ) લોકનાટ્ય ભવાઈ

(11) લોકકથાના આરંભને શેનાથી ઓળખવામાં આવે છે?

(અ) ઊથલો (બ) ફલશ્રુતિ

(ક) ધ્રુવપંક્તિ (ડ) મ્હોડિયું

(12) 'રંગ છે, બારોટ'એ કોનું પુસ્તક છે ?

(અ) મેઘાણી (બ) જયમલ્લ પરમાર

(ક) પુષ્કર ચંદરવાકર (ડ) જોરાવરસિંહ જાદવ